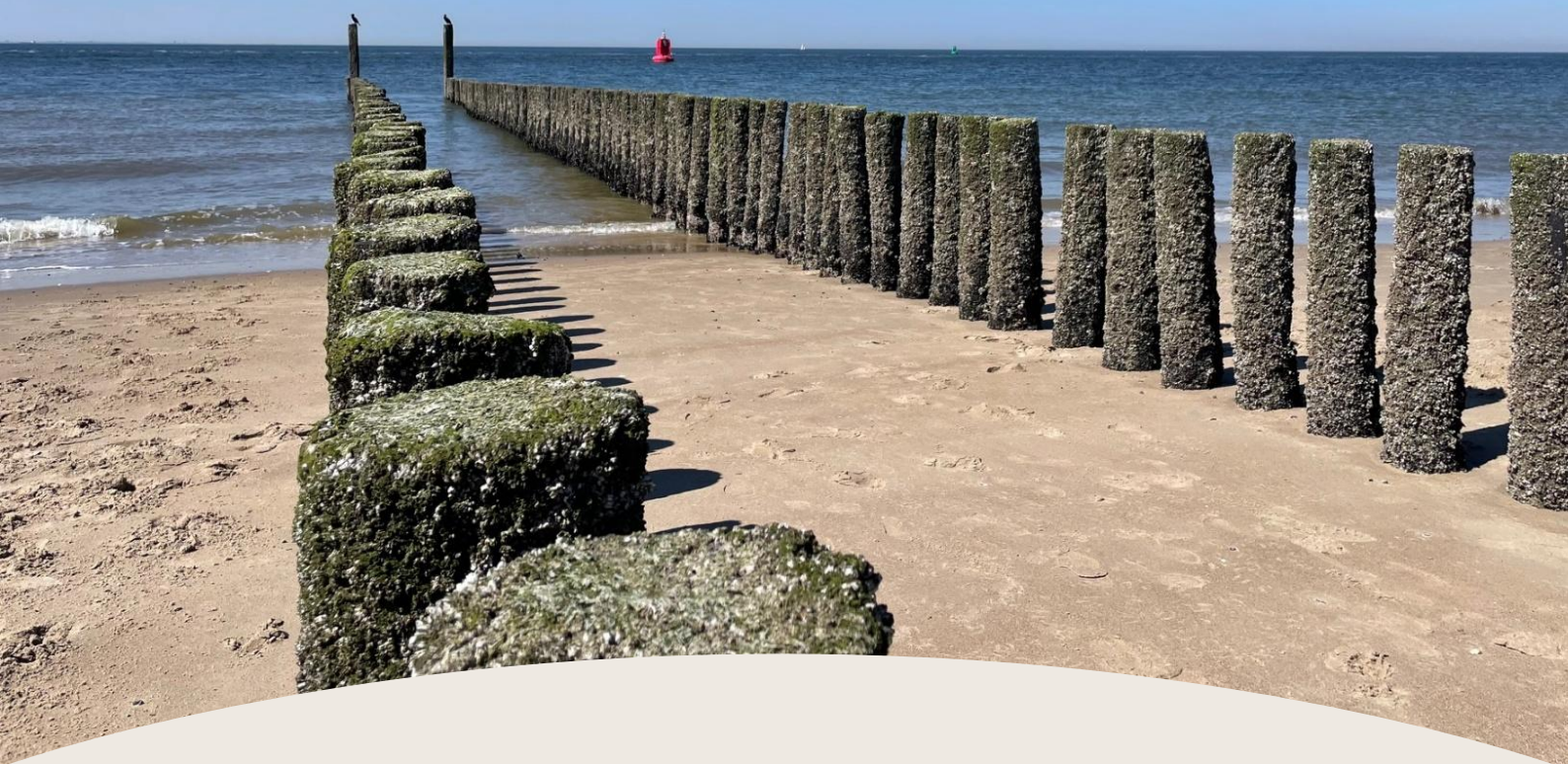

SAMEN KUNNEN WE MEER

DOE MEE!

Verkiezingsprogramma 2026-2030
CDA, gemeente Veere

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
TOP 15 PRIORITEITEN CDA VEERE 2026-2030	4
ONS KOMPAS	6
1. VERANTWOORDELIJKE SAMENLEVING	7
1.1 Dicht bij mensen	7
1.2 Kracht van mensen en gemeenschappen	7
1.3 Tijd van verbinding	7
1.4 Verantwoordelijkheid begint bij onszelf	7
1.5 Openbaar bestuur	8
1.6 Midden in de samenleving	8
1.7 Financiële onzekerheid gemeenten	8
2. EEN BETROKKEN SAMENLEVING	10
2.1 Verenigingsleven	10
2.2 Multifunctionele accommodaties	10
2.3 Speelvoorzieningen	11
2.4 Cultuur en tradities	11
2.5 Vrijwilligers en mantelzorgers	12
2.6 Ondernemers	12
2.7 Asiel- en arbeidsmigranten	13
2.8 Veiligheid en handhaving	14
3. EEN INCLUSIEVE SAMENLEVING	15
3.1 GGD Zeeland en Veiligheidsregio: sterk door samenwerking	15
3.2 Preventie en welzijn	15
3.3 Iedereen doet mee	16
3.4 Onderwijs en kinderopvang: investeren in kansen voor alle kinderen	16
3.5 Sport en beweging	17
3.6 Zorgen doen we samen	18
3.7 Bestaanszekerheid en armoedebestrijding	19

4. EEN LEEFBARE OMGEVING	21
4.1 Woningbouw	22
4.2 Wonen en zorg	23
4.3 Mobiliteit en infrastructuur	23
4.4 Toerisme	24
4.5 Landbouw	25
5. HOE BETALEN WE HET	27
5.1 Sterke lokale economie en werkgelegenheid	27
5.2 Verantwoord financieel beleid	28
5.3 Evenwichtige belastingen en heffingen	28
5.4 Ontwikkeling OZB	29

Voorwoord

Samen kunnen we meer

CDA Veere staat met een hoopvol verhaal midden in de samenleving. Wij komen op voor mensen die elke dag het goede willen doen. Dagelijks bouwen wij met u aan de mooie gemeente waarin wij mogen wonen. Waar mensen onderdeel zijn van een sterke gemeenschap en waar iedereen telt. Een gemeente waar kinderen veilig opgroeien, ouderen goede zorg krijgen en de samenleving bruist.

Ons verhaal. Het is juist de kracht van die samenleving waarin wij geloven. Waar mensen elkaar ontmoeten in gezinnen, kerken, verenigingen, sportclubs, (familie)bedrijven of coöperaties. Waar respect, waarden en normen niet ouderwets zijn, maar juist gekoesterd worden. Waar het algemeen belang boven het eigen belang gaat. Waar mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving, omzien naar elkaar en voor elkaar zorgen. Waar we Veere beter doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Samen kunnen we meer.

Een politiek van samenwerken. Vanuit die gedachte pakken wij onze verantwoordelijkheid graag op. Wij zijn ervan overtuigd dat er een politiek van samenwerken nodig is. CDA Veere is een lokale partij met korte lijnen met zowel Den Haag als Brussel. Wij staan voor een hoopvolle en constructieve koers.

Onze CDA-plannen. Voor u liggen onze plannen voor de periode 2026-2030. Ons verhaal voor Veere om u te laten zien waar wij onze focus leggen en hoe wij willen bouwen aan de toekomst. Aan een gemeenschap waar mensen tot hun recht komen en het goed en veilig leven is. Een verhaal vol bouwstenen, ideeën en voorstellen.

Bouwen aan de toekomst doen we samen. Uw steun is onmisbaar om ons verhaal voor Veere vorm te geven. Wij nodigen u van harte uit om met ons te bouwen aan de toekomst. Want een sterke gemeenschap begint bij u, bij jou.

Mogen wij op 18 maart op uw stem, op jouw stem rekenen?

CDA Veere

Top 15 prioriteiten CDA Veere 2026-2030

Accommodaties en voorzieningen in elke kern

- 1** Uiterlijk in 2030 zijn multifunctionele accommodaties en scholen in Westkapelle, Oostkapelle en Serooskerke gerealiseerd.
- 2** Voor iedere kern houden we een eigen ontmoetingsplek in stand. Hier kunnen inwoners elkaar ontmoeten, maar kan ook de gemeente langskomen voor overleg.
- 3** In 2030 ligt er een financieel en inhoudelijk onderbouwd plan voor vier woonzorgclusters voor zorg en ontmoeting.
- 4** We realiseren in elke kern kinderopvang, zoveel mogelijk gehuisvest in de onderwijsvoorziening. Alle peuters die dat nodig hebben, krijgen gratis voorschoolse educatie (2,5 - 4 jaar), zodat zij beter voorbereid aan groep 1 beginnen.
- 5** Iedere voetbalvereniging beschikt desgewenst over een kunstgrasveld.

Sterke verenigingen, behoud van Zeeuwse cultuur

- 6** In 2030 staan de verenigingen er goed voor. We stimuleren een actief, sportief en cultureel welzijnsleven, zodat inwoners kunnen blijven meedoen. We stellen een fonds in om initiatieven voor saamhorigheid en leefbaarheid te ondersteunen. Papierinzamelaars krijgen een goede vergoeding. Dit is goed voor het milieu, het stimuleert de gemeenschapszin en versterkt de financiële positie van kerken en verenigingen.
- 7** Wij ondersteunen structureel (financieel) onze musea, de Grote Kerk in Veere en muziekeducatie.

Betaalbare woningen voor jong en oud

- 8** In 2030 zijn er voldoende betaalbare huizen voor jongeren en ouderen. We geven voorrang aan eigen inwoners bij nieuwbouw. In iedere kern worden zo goedkoop mogelijke starterswoningen gerealiseerd. De starterslening blijft behouden.

Balans tussen toerisme en leefbaarheid

9

Wij willen geen uitbreiding van toeristische bedden, zolang de problemen die inwoners ervaren niet zijn opgelost. Er moet balans zijn tussen leefbaarheid en toerisme.

10

In 2030 is de ergste verkeersoverlast in o.a. de kernen Aagtekerke, Domburg, Gapinge, Grijpskerke en Oostkapelle aangepakt.

Voor de lange termijn wordt een plan opgesteld om ons prachtige landschap mooi te houden. Fietsgebruik wordt gepromoot, autoverkeer wordt ontmoedigd. Openbaar vervoer biedt uitkomst voor minder mobiele mensen.

11

We kiezen nadrukkelijk niet voor een middenroute richting Noordwest-Walcheren. Meer asfalt schaadt natuur en landschap en is voor ons een uiterste middel.

Vestigingsruimte bedrijven

12

In 2030 is de Zompe uitgebreid met de naastgelegen 6 ha. en is op het Karreveld weer vestigingsruimte door bedrijfsverplaatsing.

Landbouw

13

In 2030 willen we in vier kernen voorzieningen om neerslag op te vangen voor o.a. voor de landbouw, maar ook voor voetbalvelden ten behoeve van droge perioden.

Financiën

14

Lasten voor inwoners en ondernemers blijven relatief laag. Extra gemeentelijke kosten voor toeristen betalen de toeristen.

15

In 2030 staat de gemeente er financieel weer goed voor.

Ons Kompas

Met ons CDA-verhaal voor de gemeente Veere staan wij midden in de samenleving. Dichtbij mensen. CDA Veere gelooft in de kracht van de gemeenschap. Als lokale partij werken we aan oplossingen voor vraagstukken rondom leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid die u direct raken.

We bieden een hoopvol perspectief. We laten zien dat het anders kan. Anders en beter. Die verandering begint bij de keuzes die we zelf maken.

Onze vier kernwaarden zijn daarbij ons kompas. Deze waarden zijn de basis voor onze inzet voor Veere.

Omzien naar elkaar. Als mens zijn we aan elkaar gegeven. We zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en zijn het gelukkigst als we in gemeenschap met anderen leven. Als we worden gezien en gewaardeerd. Mensen die kwetsbaar zijn verdienen steun. Wij noemen dit solidariteit. Steun van een sterke samenleving en steun van een beschermende overheid.

Een eerlijke, fatsoenlijke overheid. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Wij maken ons sterk voor een rechtvaardig bestuur dat duidelijke grenzen stelt en mensen zekerheid geeft. Het behoud van een sterke rechtsstaat is hierbij onmisbaar. De overheid is er om onrecht te bestrijden. Daarom worden we strijdbaar als minderheden worden gediscrimineerd, als er tussen kernen oneerlijk wordt geïnvesteerd of als mensen door de overheid van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Zorg voor de toekomst. We zorgen ervoor dat we de wereld beter achterlaten voor onze kinderen en kleinkinderen. CDA'ers noemen dat rentmeesterschap: zorgen voor het klimaat, inzetten op duurzaamheid en een gezonde leefomgeving. Maar het gaat ook over het koesteren van de cultuur en tradities, die we hebben geërfd van de generaties voor ons. En het gaat over financiën. Wij gaan verantwoordelijk om met belastinggeld omdat we de volgende generatie niet met onze rekening mogen opzadelen.

Samen kunnen we meer. Iedereen in onze samenleving heeft een eigen en een gezamenlijke verantwoordelijkheid. CDA Veere noemt dat gespreide verantwoordelijkheid. Samen kunnen we meer. We maken ons sterk voor minder regels en meer ruimte voor verenigingen en coöperaties. De overheid moet zich niet met alles bemoeien, maar vertrouwen geven. Mensen weten vaak zelf veel beter wat er nodig is in hun kern.

U kunt op ons rekenen!

1. Verantwoordelijke samenleving

Waar staan wij voor

CDA Veere gelooft in een samenleving waarin iedereen meetelt, zich thuis voelt en verantwoordelijkheid neemt voor elkaar en de gemeenschap. Solidariteit, verbondenheid en omzien naar elkaar zijn daarbij de uitgangspunten.

1.1 Dicht bij mensen

De overheid ondersteunt waar nodig, met respect voor de eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen. In de eerste plaats liggen de verantwoordelijkheden bij de mensen zelf en hun gemeenschappen. De gemeente springt bij waar dat nodig is, bijvoorbeeld als basisvoorzieningen zoals zorg, onderwijs en veiligheid in het geding komen, maar laat ruimte voor eigen initiatief en lokaal ondernemerschap.

CDA Veere staat voor hoopvolle en fatsoenlijke politiek met een bestuur dat dichtbij mensen staat en luistert naar wat er leeft in onze kernen. Als lokale partij werken we aan oplossingen voor vraagstukken die u direct raken: zorg en ondersteuning dichtbij huis, veilige straten en levendige buurten.

1.2 Kracht van mensen en gemeenschappen

Wij geloven in de kracht van mensen en gemeenschappen. Wij geloven dat wat ons verbindt, veel sterker is dan wat ons verdeelt. Samenleven gebeurt niet vanzelf, maar je ziet het overal om je heen. Een moeder die jeugdtraining geeft bij de voetbalclub, buurtbewoners die samen het groen onderhouden, scholieren en ondernemers die meedoen aan maatschappelijke acties of een vriendelijke groet op straat. Een gemeenschap bouw je samen.

1.3 Tijd van verbinding

De wereld verandert snel, vertrouwen staat onder druk en het lijkt soms ieder voor zich. Maar wij geloven dat samenleven meer is dan je eigen geluk. Wij willen verbinden. Daarom kiezen wij voor respect, verantwoordelijkheid, omzien naar elkaar en ruimte voor de ontwikkeling van ieders talent.

1.4 Verantwoordelijkheid begint bij onszelf

Wij staan voor een overheid die ondersteunt waar het nodig is en ruimte biedt waar dat kan. Denk aan een steuntje in de rug voor een buurtinitiatief of het eenvoudiger maken voor vrijwilligers om hun werk te doen. Maar, wij geloven ook dat verantwoordelijkheid begint bij jezelf. In je eigen straat, je kern of je vereniging.

1.5 Openbaar bestuur

De gemeente is een herkenbare, benaderbare en betrouwbare partner in het leven van onze inwoners. Zij geeft vertrouwen, stimuleert samenwerking en creëert ruimte voor ontmoeting en initiatief.

1.6 Midden in de samenleving

CDA Veere staat midden in de samenleving: betrokken, actief en met beide benen op de grond. U komt ons tegen bij de bakker, langs het sportveld, op het schoolplein of op straat. We zijn inwoners, burens, ondernemers en vrijwilligers.

We kennen de uitdagingen van onze gemeente, maar zien ook de kansen. We geloven in de kracht van samen: ieder mens telt en kan een waardevolle bijdrage leveren. Daarom luisteren we en verbinden we.

Lokaal waar het kan, met korte lijnen naar Den Haag en Brussel waar het nodig is. Zo bouwen we samen met u aan een prachtig Veere.

1.7 Financiële onzekerheid gemeenten

Het kabinet Schoof heeft fors bezuinigd op gemeenten, wat leidt tot grote financiële onzekerheid. Veel gemeenten moeten daardoor bezuinigen op zwembaden, bibliotheken en andere publieke voorzieningen. Dit betekent een bezuiniging op gemeenschapszin en saamhorigheid. Voor CDA Veere is dit onaanvaardbaar.

Dit laat zien wat er misgaat als we landelijk stemmen op partijen zonder lokale afdelingen, of lokaal stemmen op partijen zonder landelijk netwerk. De verbinding tussen bestuurslagen verdwijnt. Veel van onze uitdagingen vragen om gezamenlijke oplossingen van lokale, regionale, landelijke en Europese bestuurders.

Wij willen meer geld voor gemeenten. De gemeenteraad heeft daar helaas geen directe invloed op. Wel kunnen we lokaal verstandige keuzes maken met de beperkte middelen die we hebben.

Onze CDA-plannen

- We stellen een fonds in om initiatieven voor saamhorigheid en leefbaarheid te ondersteunen om inwoners te stimuleren om hun eigen kern of straat mooier, veiliger of leefbaarder te maken.

- We stimuleren en ondersteunen actief bewonersinitiatieven en inwonerparticipatie.
- Voor iedere kern creëren we een eigen ontmoetingsplek. Dit kan bijvoorbeeld een voetbalkantine, een ontmoetingsruimte van een kerk of een huiskamer zijn. Hier kunnen inwoners elkaar ontmoeten, maar kan ook de gemeente langskomen voor overleg. De invulling van de ontmoetingsplek bepalen we samen met de kern.
- Inwoners kunnen altijd een fysieke afspraak maken op het gemeentehuis. De deur van het gemeentehuis staat altijd open. Terugbelverzoeken worden altijd binnen vijf werkdagen afgehandeld.
- In het gemeentehuis moeten inwoners ook terecht kunnen bij een laagdrempelige voorziening voor allerlei vragen over bijvoorbeeld bestaanszekerheid en complexe scheidingen.
- Lasten voor inwoners en ondernemers blijven relatief laag. Bij eventuele tekorten kijkt CDA Veere eerst waar de gemeente zelf kan bezuinigen.
- Als betrouwbare overheid communiceren we over keuzes en beleid, over wat kan en wat niet kan.
- We verbeteren gemeentelijke communicatie, website en digitale toegankelijkheid.
- We leggen beslissingen altijd uit in begrijpelijke taal.
- We trekken samen met de andere gemeenten en VNG op om van het Rijk meer inkomsten te krijgen voor bepaalde overheidstaken, zoals jeugdhulp.

2. Een betrokken samenleving

Waar staan wij voor

Wij gaan uit van de kracht van gemeenschappen, waar mensen omzien naar elkaar en waar op niemand neergekeken wordt. Uitgangspunt is dat elke inwoner ongeacht achtergrond, geaardheid, cultuur of overtuiging, zich verbonden weet met en verantwoordelijkheid draagt voor de eigen leefomgeving. Wij geloven in kernen waar traditie en gemeenschapszin hand in hand gaan en waar we bouwen aan een gemeenschap die iedereen recht doet. Wij stimuleren betrokkenheid van dorps- en stadsraden, kerken en maatschappelijke organisaties. Mensen in het netwerk houden! Wij ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers.

2.1 Verenigingsleven

Het verenigingsleven is onmisbaar: het verbindt mensen en bevordert solidariteit. Het verenigingsleven is het cement van de samenleving. Daarom ondersteunen wij verenigingen en vrijwilligersinitiatieven die bijdragen aan een sterke gemeenschap.

Onze CDA-plannen

- We willen één contactpunt voor verenigingen en vrijwilligers.
- We maken ons sterk voor minder regels en meer ruimte voor verenigingen.
- We vereenvoudigen aanvragen en verantwoording van subsidies door o.a. het werken met een vaste contactpersoon vanuit de gemeente. Hoe lager de subsidie, hoe minder omvangrijk de verantwoording.
- We stimuleren een actief, sportief en cultureel welzijnsleven, zodat inwoners kunnen blijven meedoen.
- Papierinzamelaars krijgen een goede vergoeding. Dit is goed voor het milieu, het stimuleert de gemeenschapszin en versterkt de financiële positie van kerken en verenigingen.

2.2 Multifunctionele accommodaties

De gemeente Veere faciliteert elke kern met een eigen dorpshuis of multifunctionele accommodatie. Wij creëren hiermee ook ontmoetingsplekken voor de gemeenschap. In deze accommodaties kunnen allerlei (sport)activiteiten plaatsvinden.

Onze CDA-plannen

- Uiterlijk in 2030 zijn multifunctionele accommodaties en scholen in Westkapelle, Oostkapelle en Serooskerke gerealiseerd.
- (Sport)accommodaties worden adequaat onderhouden en verduurzaamd.
- Iedere voetbalvereniging beschikt desgewenst over een kunstgrasveld.

2.3 Speelvoorzieningen

Wij zorgen voor groene speeltuinen in alle kernen. Speelvoorzieningen zijn belangrijke ontmoetingsplaatsen voor kinderen en ouders. Multifunctionele accommodaties kunnen ook worden gecombineerd met sport- en speelvoorzieningen.

Onze CDA-plannen

- In alle kernen zijn sportveldjes en veilige groene speelvoorzieningen.
- Renovatie van schoolpleinen en speeltuinen worden tijdig uitgevoerd.
- We stellen extra geld beschikbaar voor vergroening van schoolpleinen, die voor een breed publiek toegankelijk zijn.

2.4 Cultuur en tradities

Wij staan pal voor onze Zeeuwse cultuur (musea, klederdracht, ringrijden), tradities en het verenigingsleven. Zij zijn de basis van onze samenleving en versterken de onderlinge verbondenheid. Dit gemeenschappelijke erfgoed, gevormd door generaties voor ons, is essentieel voor onze identiteit en samenhang.

Wij zien kunst, cultuur en religie als bronnen van inspiratie en kracht. Wij willen cultuur toegankelijk maken, zodat elke inwoner - jong en oud - zich verbonden kan voelen met onze geschiedenis en dit kan doorgeven aan toekomstige generaties.

Wat is een Koningsdag, een herdenking op 4 en 5 mei of een Sinterklaasintocht zonder muziek of fanfare? Muziek verbindt. Muziek is een vorm van cultuur die emoties uit, verhalen vertelt, identiteit vormt, mensen verbindt en sociale cohesie versterkt.

Onze CDA-plannen

- We blijven inzetten op het subsidiëren van muziek en muziekeducatie.
- Onze musea en de Grote Kerk in Veere worden structureel (financieel) ondersteund.
- Het bunkerpad bij Koudekerke wordt doorgetrokken en de zichtbaarheid van erfgoed ter plaatse wordt verbeterd.

2.5 Vrijwilligers en mantelzorgers

Voor CDA Veere zijn vrijwilligers goud waard. Vrijwilligers geven kleur aan de samenleving, houden verenigingen draaiend en laten de samenleving bloeien. Nederland kent een grote groep vrijwilligers. Wij zetten actief in op vrijwilligersbeleid om zo het vele werk dat vrijwilligers doen te erkennen en ondersteunen.

Mantelzorgers zijn onmisbaar voor onze samenleving: zij zorgen elke dag met toewijding voor naasten en ontlasten daarmee onze zorgsystemen. Wij erkennen hun inzet en zorgen voor betere ondersteuning, waardering en ruimte om zorg te combineren met werk en privé. Specifiek steunen wij het groeiend aantal jongeren, die thuis feitelijk ook mantelzorgers zijn.

Onze CDA-plannen

- We blijven professionele ondersteuning bieden aan de (jonge) mantelzorger zelf, denk aan informatievoorziening, coaching, advies of praktische ondersteuning.
- Vrijwilligerswerk via Welzijn Veere en Vizita en het organiseren van (nieuwe) activiteiten in de kernen wordt gestimuleerd.
- We zorgen ervoor dat vrijwilligers en initiatiefnemers procedures van de gemeente makkelijker kunnen doorlopen.
- We stimuleren burenhulp en inzet van ouderen als vrijwilliger/coach.
- In elke kern is een vrijwillige burgeradviseur aanwezig en zo mogelijk koppelen we de burgeradviseurs aan dorps- en stadsraden.

2.6 Ondernemers

Flexibiliteit in het toekomstbestendig maken van de economie is belangrijk. Het uitgangspunt is daarom om een gunstig ondernemersklimaat te behouden. De ondernemer moet ruimte krijgen om te ondernemen en te ontwikkelen. Wij stimuleren ondernemers die werken aan kwaliteitsverbetering, maatschappelijke winst, duurzame en hoogwaardige arbeidsplaatsen. Immers, innovatie en vernieuwing met behoud van omgeving en natuur zorgen voor een bestendige toekomst.

Op alle bedrijventerreinen is een actieve rol voor de betreffende ondernemersverenigingen dan wel voor de Federatie Ondernemers Verenigingen (FOV).

Onze CDA-plannen

- De bedrijventerreinen bij Serooskerke (de Zompe) en Koudekerke (het Karreveld) maken we geschikt voor uitbreiding van bedrijvigheid.
- In 2030 is de Zompe uitgebreid met de naastliggende 6 ha en is op het Karreveld weer vestigingsruimte door bedrijfsverplaatsing.
- Er wordt een actuele economische visie opgesteld met een bijbehorend uitvoeringsprogramma. Een dergelijk plan geeft houvast aan ondernemers die mee willen ontwikkelen.
- De verhouding tussen de gemeente en de ondernemers wordt verbeterd. Er wordt een concreet actieplan opgesteld om de communicatie te verbeteren en het vertrouwen te herstellen.
- Met de buurgemeenten wordt samengewerkt om het economisch beleid en verordeningen op elkaar af te stemmen.
- Samen met de ondernemers en het onderwijs wordt een agenda opgesteld om de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en andersom te verbeteren.
- Bij aanbestedingen geven we, waar mogelijk en rechtmatig, voorrang aan lokale ondernemers.
- Er komt één loket/aanspreekpunt voor ondernemers voor vergunningsaanvragen, maar ook voor kansen en vragen.
- Een vergunningsaanvraagprocedure moet snel en zorgvuldig verlopen.
- We gaan door met de groene innovatie- en inspiratieprijs.
- Ook de belastingen voor ondernemers blijven relatief laag.

2.7 Asiel- en arbeidsmigranten

CDA Veere sluit aan bij de landelijke inzet van het CDA om meer grip op migratie te krijgen, omdat ook in onze gemeente de druk op wonen, zorg en onderwijs voelbaar toeneemt. Wij staan voor een rechtvaardig asielbeleid waarin mensen die echt in nood zijn een veilige plek krijgen, maar altijd binnen de grenzen van wat onze samenleving kan dragen. Het is een dubbele verantwoordelijkheid die spanningen met zich meebrengt. Het aantal mensen dat opvang nodig heeft, overstijgt al snel de beschikbare mogelijkheden.

Daarnaast verwachten we dat nieuwkomers volwaardig meedoen: inburgering moet slagen, kinderen moeten goed kunnen starten op school en arbeidsmigranten, die langer blijven, moeten de Nederlandse taal leren. Zo combineren we menselijkheid met verantwoordelijkheid en houden we onze gemeente leefbaar en veerkrachtig.

Onze CDA-plannen

- Op het moment dat het Rijk een beroep doet op de Spreidingswet gaan wij in gesprek. Wij nemen dan onze verantwoordelijkheid om kleinschalige opvang van vluchtelingen te realiseren.
- Ondernemers moeten zorgen voor geschikte huisvesting van hun nieuwe arbeidsmigranten.

2.8 Veiligheid en handhaving

Wij vinden het belangrijk dat iedereen zich veilig voelt, thuis, rondom school, in het verkeer of in de openbare ruimte. Veiligheid betekent ook een betrouwbare overheid die kwetsbaren beschermt en voorkomt dat mensen tussen wal en schip raken. Een veilige gemeente vereist ook stevige maatregelen voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Kortom: Veiligheid is een voorwaarde voor een sterke gemeenschap.

Handhaving is belangrijk. Wij waarderen daarin de rol van de wijkagent in onze kernen en vinden dat deze meer zichtbaar moet zijn. Zij zijn de ogen en oren van de buurt. Maar het eerlijke verhaal is dat de gemeente nauwelijks invloed heeft op het aantal wijkagenten en de inzet ervan. De gemeente heeft wel invloed op de inzet en de aansturing van de buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's). Wij vinden dan ook dat elke kern een vaste BOA als aanspreekpunt moet hebben en dat zij gericht ingezet moeten worden.

Onze CDA-plannen

- Iedere kern heeft een vaste BOA als contactpersoon om zo overlast en (kleine) leefbaarheidsproblemen aan te pakken.
- Er wordt voorlichting gegeven over de gevaren van de internetcriminaliteit met per kern vrijwilligers die de hulp of aanspreekpunt zijn voor de ouders.
- Jaarlijks vindt samen met dorps- en stadsraden een schouw plaats over onveilige plekken.
- Ondermijnende criminaliteit wordt integraal aangepakt door goede samenwerking tussen politie, justitie en andere ketenpartners, onder regie van de burgemeester.
- Met ondernemers wordt overlegd over de openbare veiligheid op de bedrijventerreinen.

3. Een inclusieve samenleving

Waar staan wij voor

CDA Veere wil de zorg in Veere beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar houden. We geloven in een samenleving waarin mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen welzijn én dat van elkaar.

Een gezonde samenleving bouw je samen: overheid, gemeenschap, zorgverleners en families. Mantelzorg en gemeenschapszorg zijn daarbij onmisbaar. Wij kiezen voor een zorgsysteem dat uitgaat van vertrouwen in zorgverleners en zorgontvangers, met minder bureaucratie en meer aandacht voor de mens achter de hulpvraag.

3.1 GGD Zeeland en Veiligheidsregio: sterk door samenwerking

Gemeenten hebben een belangrijke verantwoordelijkheid voor gezondheid, veiligheid en preventie en dat vraagt om een sterke regionale samenwerking. Daarom zijn de GGD Zeeland en de Veiligheidsregio Zeeland samengegaan in één gemeenschappelijke regeling. Zo zorgen we voor een samenhangende aanpak van gezondheidsbeleid, preventie en crisisbeheersing, nu en in de toekomst

Onze CDA-plannen

- De lokale gezondheidsnota 'Kerngezond Veere 2022-2025' wordt geactualiseerd voor de periode 2026-2030.
- Ondersteunen van de GGD Zeeland en Veiligheidsregio Zeeland (VRZ), omdat gezamenlijke bedrijfsvoering, gedeelde voorzieningen en gezamenlijke huisvesting bijdragen aan continuïteit, kwaliteit en minder kwetsbaarheid in de uitvoering.

3.2 Preventie en welzijn

Preventie is voor CDA Veere essentieel om gezondheidsproblemen vroeg aan te pakken en de druk op de zorg te verminderen. Daarbij kijken we verder dan alleen het voorkomen van ziekte. We investeren in preventieprogramma's die mensen helpen gezonde keuzes te maken, te beginnen met een gezonde en veilige leefomgeving en gerichte bewustwording. Zo versterken we de zelfstandigheid, bewegingsvrijheid en het welzijn van onze inwoners.

Onze CDA-plannen

- In 2030 ligt er een financieel en inhoudelijk onderbouwd plan voor vier woonzorgclusters fungerend als zorg- en ontmoetingsvoorziening.

- Huisartsenzorg is dichtbij inwoners met een huisartsenpost en nachtapotheek op Walcheren.
- We sluiten aan bij Welzijn op Recept en werken daarin actief samen met huisartsen.
- We verlenen medewerking aan het vestigen van een hospice in Veere.
- Programma's en bewustwordingscampagnes op thema's als ouderengym, eenzaamheid (onder jongeren en ouderen), schulden, dementie, valpreventie, mentale gezondheid, gezonde leefstijl, drugs, roken, alcohol, seksueel overdraagbare aandoeningen en gezonde voeding worden ontwikkeld en uitgevoerd.
- De vervoersvoorzieningen worden verbeterd.
- We zetten in op jongerenwerkers, begeleiders en andere initiatieven om jongeren op het rechte pad te houden en in verbinding te blijven staan met elkaar.
- Voorlichting en hulp om ouderen digitaal vaardig te maken.
- De bibliobus wordt behouden.
- Oudere en kwetsbare inwoners worden ondersteund om sterker in de samenleving te staan. Enerzijds door hen te betrekken bij het bepalen welke ondersteuning zij nodig hebben. Anderzijds door het aanbieden van gerichte cursussen, formulieren brigades, steunouders en taalmaatjes.

3.3 Iedereen doet mee

CDA Veere staat voor een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen, verschillen worden gerespecteerd en niemand buitenspel staat. Gemeenten hebben daarin een belangrijke rol. We werken aan een omgeving waarin iedereen zichzelf kan zijn, ongeacht achtergrond, geaardheid of beperking.

We zetten ons in voor goede ondersteuning van kwetsbare groepen en een daadkrachtige aanpak van discriminatie. Inclusie en integratie zien wij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid: nieuwkomers doen actief mee volgens onze normen en waarden en de samenleving ontvangt hen open en betrokken.

Onze CDA-plannen

- MFA's, openbare gebouwen en stranden zijn toegankelijk voor mensen met een beperking.

3.4 Onderwijs en kinderopvang: investeren in kansen voor alle kinderen

Kinderen en jongeren in Veere verdienen een goede start, thuis én op school. Goede kinderopvang en goed onderwijs geven ieder

kind gelijke kansen en ruimte om zich te ontwikkelen. Door kinderopvang en onderwijs nauw te laten samenwerken, creëren we een doorlopende ontwikkel- en leerlijn van 0 tot 13 jaar. Dat zorgt voor een consistente pedagogische aanpak, een beter gebruik van expertise en voorzieningen en goede ondersteuning van ouders en verzorgers.

We zetten ons in op de aanpak van onderwijsachterstanden en het voorkomen van kansenongelijkheid. Alle kinderen en jongeren hebben recht op een goed schoolgebouw. In de afgelopen jaren is, dankzij CDA Veere, een Veers kwaliteitskader vastgesteld dat dit mogelijk maakt. Wij willen dit in samenspraak met de onderwijs- en kinderopvanginstellingen uitvoeren. Samen weten we het beste wat nodig is.

Zorgen voor inclusief onderwijs. Samen met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden zorgen we ervoor dat elk kind een passende plek in het onderwijs krijgt. Geen kind mag buiten de boot vallen. Door renovatie en nieuwbouw van onderwijshuisvesting en maatschappelijk vastgoed transformeren we oude gebouwen naar multifunctionele kind- en jongerencentra. Hierdoor wordt de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en welzijn versterkt en ontstaat een doorlopende ontwikkel- en leerlijn voor kinderen.

Onze CDA-plannen

- Wij hebben extra geld over voor ruime, energie neutrale scholen.
- Alle peuters die dat nodig hebben, krijgen gratis voorschoolse educatie (2,5 - 4 jaar), zodat zij beter voorbereid aan groep 1 beginnen.
- We realiseren in elke kern kinderopvang, zoveel mogelijk gehuisvest in de onderwijsvoorziening.
- Investeringsplannen in onderwijshuisvestingsplannen stellen we niet uit.
- Leerplicht wordt versterkt om extra aandacht te kunnen richten op kwetsbare doelgroepen voor wie leerplicht niet vanzelfsprekend is. Ouders worden actief benaderd om hun kind tijdig aan te melden op een school.

3.5 Sport en beweging

Voor CDA Veere zijn sport en beweging prioriteit. Sport brengt mensen samen, bevordert fysieke en mentale gezondheid, en draagt bij aan gemeenschapszin. CDA Veere zet zich daarom in voor laagdrempelige en betaalbare sportvoorzieningen, zodat sport toegankelijk is voor alle leeftijden en achtergronden.

Onze CDA-plannen

- Ieder kind moet een zwemdiploma kunnen halen en kunnen sporten. We willen hiervoor het Jeugdfonds inzetten.
- Het wandelnetwerk wordt uitgebreid.
- We investeren in laagdrempelige sportplekken in de wijk waar bewoners samen kunnen bewegen.
- We stimuleren aanleg van buurttuinen, parken, sportvoorzieningen en groene zones die uitnodigen tot ontmoeten, spelen en ontspannen.

3.6 Zorgen doen we samen

CDA Veere staat voor een samenleving waarin mensen naar elkaar omzien en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar. Mantelzorg en gemeenschapszorg spelen daarbij een belangrijke rol. We spreken mensen aan op hun eigen verantwoordelijkheid voor gezondheid, leefomgeving en gemeenschap. De overheid stelt kaders, geeft ruimte aan initiatief en ondersteunt waar mensen of gemeenschappen het zelf niet kunnen.

De zorg voor elkaar staat onder druk. Daarom steunen we initiatieven die de samenleving versterken en de verbinding tussen het sociaal en medisch domein vergroten. Denk aan huisbezoeken door vrijwilligers aan (eenzame) ouderen en de inzet van organisaties als Welzijn Veere en Vizita.

De gemeente is het vangnet voor wie het nodig heeft. We kijken eerst naar wat mensen zelf kunnen, vervolgens naar wat mogelijk is binnen familie, buurt of wijk, en pas daarna naar professionele zorg. Zo houden we de zorg toegankelijk en betaalbaar voor iedereen.

Samenredzaamheid

De nadruk bij CDA Veere ligt niet op zelfredzaamheid, maar op samenredzaamheid. Dat vraagt om duidelijke keuzes: wanneer kan de samenleving het samen dragen en wanneer neemt de gemeente het over? We nemen problemen niet onnodig uit handen, maar benutten waar mogelijk het netwerk van ouders, familie en buurt.

Onze CDA-plannen

- Wij willen een duidelijke afbakening tussen jeugdhulp en wat ouders zelf of met hun directe netwerk kunnen doen bij het opgroeien en opvoeden.
- Er komen werkprocedures volgens één gezin, één regisseur, één plan.
- Voor de aanbesteding van jeugdhulp gaan we met marktpartijen in gesprek om kennis op te halen, de

haalbaarheid te toetsen en de opdracht beter te laten aansluiten op de markt (marktconsultatie).

- Er zijn geen wachtlijsten in de jeugdhulp en WMO, voor zover de gemeente hier direct invloed op heeft.
- We werken met een duidelijk afwegingskader over (financiële) verantwoordelijkheden tussen onderwijs en jeugdhulp (gemeente).
- Er is een duidelijk werkproces en borging van overgang van jeugdhulp 18- naar 18+.
- Inzet van steunfiguren voor gezinnen en jeugdigen.
- Controle op financiën en bestrijding van zorgfraude.
- Er komt een stevige aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en discriminatie, met laagdrempelige meldpunten voor slachtoffers en vroeg signalering van thuissituaties.

3.7 Bestaanszekerheid en armoedebestrijding

CDA Veere staat voor een samenleving waarin mensen zich betrokken voelen bij elkaar en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar. In Veere leven nog steeds inwoners in armoede (330 inwoners, zie CBS 2025). Zonder bestaanszekerheid kun je niet volwaardig meedoen. Daarom moet iedereen toegang hebben tot basisvoorzieningen.

Te vaak bereiken regelingen en toeslagen niet de mensen voor wie ze bedoeld zijn. Door lokale regelingen te vereenvoudigen, mensen persoonlijk te begeleiden en waar nodig financiële ondersteuning te bieden, maken we het verschil. Samenwerking tussen lokale organisaties is daarbij onmisbaar om een sterk vangnet te vormen en de sociale samenhang te versterken.

Onze CDA-plannen

- We zorgen ervoor dat voor inwoners goed inzichtelijk is waar zij terecht kunnen voor hulp bij financiële problemen (bijvoorbeeld door dit expliciet te vermelden op de website).
- We vragen inwoners mee te denken over hun eigen leefomgeving.
- Inwoners kunnen digitaal altijd terecht bij een actuele voorzieningenwijzer met voorliggende voorzieningen voor bijvoorbeeld omgaan met schulden, jeugdhulp en zorg.
- We zetten in op het combineren van regelingen en toeslagen met als einddoel: één aanvraag per huishouden.
- We helpen kwetsbare inwoners grip te krijgen op hun financiële situatie door het bieden van financiële educatie en ondersteuning.
- Er is gratis openbaar vervoer voor minima.

- Wij willen dat de gemeente alle schulden van gezinnen kan overnemen, zodat een huishouden nog maar één schuldeiser heeft en er een overzichtelijke situatie ontstaat.
- We maken het aanvragen van inkomensregelingen eenvoudiger en voorspelbaarder. Waarbij we uitgaan van vertrouwen en geen zware en kostbare controles invoeren, maar steekproefsgewijs controleren.

4. Een leefbare omgeving

Waar staan we voor

CDA Veere kiest voor een leefbare en bereikbare gemeente, nu en voor de toekomst. We beschermen ons landschap en maken ruimte voor wonen, werken, ondernemen, sport en recreatie. Zo bouwen we aan een gemeente die we met vertrouwen doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen.

Duurzaamheid pakken we samen aan. Inwoners, bedrijven en gemeente nemen verantwoordelijkheid voor een groene transitie die haalbaar en betaalbaar blijft. CDA Veere steunt lokaal gedragen duurzame energieprojecten en zorgt dat de gemeente ondersteunt waar nodig.

We zijn gehouden aan het provinciale beleid voor natuurherstel. In geval van opgelegde maatregelen vinden wij dat het mogelijk moet zijn om de lasten eerlijk te verdelen over een groter gebied.

Zo zorgen we voor sterke voorzieningen, een veilige leefomgeving en een gemeente waarin het goed wonen, werken en samenleven is. Samen kunnen we meer.

Onze CDA-plannen

- Buurtinitiatieven die de leefbaarheid bevorderen worden gestimuleerd. Activiteiten door inwoners, die bijdragen aan gemeenschapsvorming worden ondersteund en gefaciliteerd.
- De kwaliteit van de voorzieningen in de kernen (scholen, zorg, winkels, gym- en sportaccommodaties) moet worden verbeterd. Juist door te investeren in het “publiek kapitaal” versterken we de leefbaarheid in de kernen.
- We vergroten de zichtbaarheid van erfgoed Landfront bij Koudekerke met wandel- en fietspaden in lijn met ‘erfgoed-deal’ van de rijksoverheid.
- Wandel- en fietspaden sluiten aan op de erfgoeddeal Landfront Vlissingen.
- We stimuleren aanleg van buurttuinen, parken en groene zones die uitnodigen tot ontmoeten, spelen en ontspannen.
- We stimuleren buurtparticipatie in het groenbeheer door bewoners te betrekken bij ontwerp, onderhoud en gebruik van groen, wat eigenaarschap en gemeenschapszin bevordert.
- Kwaliteit van leefomgeving vraagt ook om duidelijke kaders, zoals voldoende openbaar groen, voldoende speelruimte, ruimte voor wateropvang, hittestress, parkeerruimte etc.
- De gemeente moet straatafval tegengaan, bijvoorbeeld door de aanleg van containertuinen.

- We faciliteren en ondersteunen bewonersinitiatieven om samen te investeren in duurzame energieprojecten.
- We stimuleren energiecoöperaties op lokaal niveau. Vanuit onze visie op een sterke samenleving zien we een belangrijke rol voor energiecoöperaties, niet alleen voor de opwekking van energie maar bijvoorbeeld ook voor een gezamenlijke buurtbatterij.

4.1 Woningbouw

Woningbouw is essentieel voor een leefbare gemeente. CDA Veere zet in op voldoende en betaalbare woningen voor iedereen: starters, gezinnen en senioren. We bouwen groen en duurzaam, met goede voorzieningen dichtbij.

De gemeente neemt het voortouw in het ontwikkelen van toekomstbestendige woonwijken. Nieuwbouw krijgt eerst ruimte binnen de bestaande kernen (inbreiding) en daarna via een zorgvuldige en evenwichtige afronding van de kern.

Onze CDA-plannen

- De gemeente voert een actief grondbeleid en onderzoekt jaarlijks de maximale kaveluitgifte. De uit te geven kavels worden evenwichtig verdeeld over de kernen.
- We willen dat er in elke kern gebouwd wordt.
- 'Domburgse Zomerwoningen' mogen worden omgezet voor permanente bewoning.
- Onderzocht moet worden hoe meer tiny houses en flex-woningen kunnen worden gerealiseerd.
- In iedere kern worden zo goedkoop mogelijke starterswoningen gerealiseerd.
- We geven voorrang aan eigen inwoners bij nieuwbouw.
- De starterslening blijft behouden en wordt periodiek aangepast aan de markt. Ook bij deze regeling is binding met de gemeente een voorwaarde.
- We zetten in op gemengde wijken: een mix van sociale huur, middenhuur en koop. Dit voorkomt segregatie en bevordert ontmoeting tussen verschillende inkomens en leeftijdsgroepen.
- We gaan door met het stimuleren van het verduurzamen van eigen woningen.
- We hebben een actieve aanpak van leegstaande woningen.
- De Torenstraat in Serooskerke is in 2030 heringericht.

4.2 Wonen en zorg

Zelfstandig wonen is waardevol, maar niemand mag er alleen voor staan. CDA Veere wil eenzaamheid tegengaan en zorg weer dichtbij brengen. Daarom investeren we in geclusterde woonvormen waar ontmoeting en omzien naar elkaar centraal staan. Denk aan knarrenhofjes, het bejaardenhuis 2.0, meergeneratiehofjes en mantelzorgwoningen. Ook stimuleren we gemengde woonconcepten voor mensen die extra steun nodig hebben met ruimte voor een 'goede buur'.

Zo bouwen we aan wijken waar mensen elkaar kennen, helpen en samen prettig wonen.

Onze CDA-plannen

- We staan mantelzorgwoningen in het buitengebied toe.
- We bouwen gezins- en levensloopbestendig, zodat mensen langer in hun eigen buurt kunnen blijven wonen. Dit verstevigt de gemeenschap.
- We investeren in geclusterde woonvormen waar ontmoeting centraal staat, zoals knarrenhofjes voor ouderen, de terugkeer van het bejaardenhuis 2.0., meer-generatie-hofjes en mantelzorgwoningen.

4.3 Mobiliteit en infrastructuur

Goede mobiliteit houdt onze gemeente bereikbaar en leefbaar. CDA Veere kiest voor veilige, toegankelijke en duurzame vervoersmogelijkheden voor iedereen. We investeren in goede fiets- en wandelpaden, betrouwbaar openbaar vervoer en veilige wegen.

We stimuleren lopen en fietsen en zetten in op duurzame mobiliteit, zoals elektrisch vervoer en deelmobiliteit. Zo verbeteren we de bereikbaarheid en ontzien we het milieu. Autoverkeer ontmoedigen we waar dat kan, met slimme verkeersoplossingen die de druk beter verdelen, zoals eenrichtingsverkeer.

CDA Veere kiest nadrukkelijk niet voor een middenroute richting Noordwest-Walcheren. Meer asfalt schaadt natuur en landschap en is voor ons alleen een uiterste middel. Zie ook 5.2.

Onze CDA-plannen

- Geen middenroute dwars door het mooie Veerse landschap.
- Voor de korte termijn pakken we met slimme, gerichte maatregelen de grootste verkeersknelpunten aan tegen lagere kosten. Denk aan een rotonde in Grijpskerke, een vrijliggend fietspad voor meer verkeersveiligheid, beter organiseren van

verkeersstromen of het instellen van eenrichtingsverkeer. Daarnaast willen we het autogebruik terugdringen door te investeren in goed en betaalbaar openbaar vervoer.

- Een veilige afslag naar het bedrijventerrein de Zompe is ook een maatregel voor de korte termijn.
- Voor de lange termijn wordt een plan opgesteld om ons prachtige landschap mooi te houden. Fietsgebruik wordt gepromoot, autoverkeer wordt ontmoedigd. Openbaar vervoer biedt uitkomst voor minder mobiele mensen.
- Logistieke landbouwroutes scheiden we, zoveel als mogelijk, van fietsroutes.
- Herinrichting en verkeersluw maken van de hoofdstraat in Domburg. Dit mag niet leiden tot meer verkeersoverlast elders.
- We willen de veiligheid op fietspaden verbeteren, door fietspaden te verbreden. Ook het handhaven van vrijliggende fietspaden vinden wij verstandig.
- Woonwijken maken we gezinsvriendelijker. We rijden 30km/h waar dat kan. Straten worden zodanig ingericht dat de snelheid handhaafbaar is. Daarbij is ruimte voor 50 km/uur wegen om de doorstroming te borgen en sluiproutes via woonwijken te voorkomen.
- We betrekken inwoners bij plannen om hun wijk verkeersveiliger te maken (bijvoorbeeld met schoolstraten, dubbelgebruik van pleinen en spaarpalen).
- We investeren in goede en betaalbare alternatieven voor de auto. Snelfietspaden, kleinschalig OV (met kleine busjes die op aanvraag rijden en mensen overal in de gemeente ophalen en in één vervoersbeweging brengen naar iedere plaats in de gemeente en het station in Middelburg) en deelvervoer.
- Voor minima is het OV gratis.
- Er is meer groen en er zijn minder auto's in de woonomgeving.
- We zetten in op samenwerking met omliggende gemeenten, het waterschap en de provincie bij het oplossen van mobiliteitsvraagstukken

4.4 Toerisme

Toerisme is een levensader van onze gemeente en van groot belang voor werkgelegenheid, voorzieningen en leefbaarheid. CDA Veere koestert onze sterke toeristische en recreatieve sector, die Walcheren aantrekkelijk maakt voor inwoners én bezoekers.

Juist omdat toerisme zo belangrijk is, kiezen wij voor kwaliteit en balans tussen toerisme, leefbaarheid en natuur. Ongebreidelde groei gaat ten koste van wonen, natuur en landschap. Wij willen geen uitbreiding van bedden als dit leidt tot (verdere) balansverstoring.

Wij investeren in versterking van de bestaande toeristische sector en staan voor kwaliteitsverbetering, met oog voor rust en ons mooie landschap. Zo blijft toerisme een kracht voor onze gemeente, nu en in de toekomst.

Onze CDA-plannen

- Wij willen geen uitbreiding van toeristische bedden, zolang problemen in leefbaarheid die inwoners ervaren niet zijn opgelost. Er moet balans zijn tussen leefbaarheid en toerisme.
- Uitbreidingen voor kwaliteitsverbetering (verruiming) zijn op dit moment tot max. 15% ruimtegebruik toegestaan. De eisen voor deze verbeteringen liggen wat CDA Veere betreft hoog. Het moet echt een verbetering zijn en niet meer van hetzelfde.
- We gaan strenger handhaven op illegale recreatieve verhuur.
- Het toenemend aantal dagtoeristen, dat ook vaak op de fiets komt, vraagt om goede parkeervoorzieningen waarbij de omgeving van het strand en de natuur gespaard wordt.

4.5 Landbouw

CDA Veere staat voor een landbouw die toekomstbestendig is, met oog voor natuur en milieu. Wij zien boeren als partners in de zorg voor ons landschap en de voedselvoorziening. CDA Veere is zich ervan bewust dat er in de agrarische sector werk te doen is. Daarbij trekken we graag samen op met de sector, want boeren produceren enerzijds voedsel voor ons, wat gezien de geopolitieke ontwikkelingen, steeds belangrijk wordt. Anderzijds zijn onze boeren ook de beheerders van ons buitengebied. We werken daarom als CDA Veere aan een agrarische sector die economisch houdbaar is, ecologisch verantwoord en maatschappelijk verbonden.

De landbouw is al generaties lang de ruggengraat van onze gemeente. Zij zorgt voor voedsel, werkgelegenheid, een vitaal buitengebied en het karakteristieke landschap van Veere. CDA Veere kiest voor perspectief. Boeren, die willen investeren in een toekomstbestendige bedrijfsvoering, mogen rekenen op duidelijk en betrouwbaar beleid.

Een grote bedreiging voor het Zeeuwse landschap is verzilting. In de landbouw leidt dit tot mislukte teelten, verlies van concurrentiekracht en afnemende innovatiekracht.

De druk op het buitengebied neemt toe. Daarom kiezen wij voor een integrale ruimtelijke visie waar de landbouw duurzaam kan ontwikkelen, en recreatie en toerisme bestaan zonder landbouw te verdringen.

Een vitale landbouw is een voorwaarde voor voedselzekerheid, economische vitaliteit en leefbaarheid. In een vee-arme omgeving als de gemeente Veere is krimp van de veestapel niet nodig. De landbouw zit in een transitie om te voldoen aan de maatschappelijke wensen, deze transitie slaagt alleen als boeren, inwoners en overheid samenwerken. Daarom kiest CDA Veere een koers, die perspectief biedt, de sector versterkt en de leefomgeving beschermt.

CDA Veere pleit voor een structurele beloning van publieke diensten. Wie het landschap onderhoudt, verdient waardering én compensatie.

De gemeente Veere moet een verbindende rol pakken. Boeren zijn geen probleem, maar een onmisbaar deel van de oplossing.

Met duidelijke keuzes en echte samenwerking bouwen we aan een toekomstbestendige landbouw én een toekomstbestendige gemeente.

Onze CDA-plannen

- Samenwerking van gemeente en Waterschap voor zoetwaterbuffering (waaronder piekwateropvang), wat resulteert in een klimaat-robust watersysteem.
- Nieuwvestiging van intensieve veehouderij vinden wij niet wenselijk.
- We continueren de financiële ondersteuning van het inzaaien van bloemplukranden.
- We pleiten voor een structurele beloning voor publieke diensten, zoals landschapsbeheer en waterberging.
- Er komt ruimte voor innovatie en nieuwe bedrijfsmodellen.
- We stellen een integrale landschapsvisie op.
- We ondersteunen landelijke en provinciale innovatieprogramma's actief, bijvoorbeeld (mogelijk met cofinanciering) het realiseren van bedrijfswaterplannen.

5. Hoe betalen we het

Waar staan we voor

CDA Veere staat voor goed, verantwoordelijk en toekomstgericht financieel beleid. De sterke schouders dragen de zwaarste lasten, maar geld moet wel eerst worden verdiend. Daarom gaan wij zorgvuldig om met gemeenschapsgeld en richten wij ons op de primaire taken van de lokale overheid. Daarbij kijken wij nadrukkelijk verder dan de korte termijn. Geld is voor CDA Veere geen doel op zich, maar een middel om een sterke, sociale en leefbare samenleving mogelijk te maken.

Daarnaast voorziet CDA Veere opnieuw een periode van financiële uitdagingen. Het Rijk zal gemeenten minder middelen ter beschikking stellen, terwijl tegelijkertijd de druk op gemeentelijke taken toeneemt. Door vergrijzing en toenemende zorgtaken worden hogere uitgaven verwacht. Dit vraagt om scherpe keuzes.

5.1 Sterke lokale economie en werkgelegenheid

CDA Veere wil de lokale economie en werkgelegenheid laten floreren. Wij zijn trots op onze lokale MKB'ers en familiebedrijven. Bedrijven moeten de ruimte krijgen om te kunnen ondernemen. Er dient een goed vestigingsklimaat te zijn voor (startende) ondernemers. Werk moet lonen en werkgelegenheid moet voor iedereen beschikbaar zijn, van jong tot oud, van werkzoekende tot zij-instromer. CDA Veere zal vooral ontwikkelingen waarbij hoogwaardige arbeid aangetrokken wordt of behouden blijft steunen.

Onze CDA-plannen

- Bij aanbestedingen geven we, waar mogelijk en rechtmatig, voorrang aan lokale ondernemers.
- De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt versterkt. De gemeente bevordert nauwe samenwerking tussen onderwijsinstellingen en lokale werkgevers.
- We stimuleren stage- en leerwerktrajecten, waarin studenten praktijkervaring opdoen en werkgevers jong talent aan zich kunnen binden. Daarnaast ondersteunen we om- en bijscholing, zodat werkenden zich kunnen aanpassen aan veranderende economische behoeften. Beroepsonderwijs is de motor van de lokale economie.

5.2 Verantwoord financieel beleid

CDA Veere staat voor sober en degelijk financieel beheer. Gemeenschapsgeld kan maar één keer worden uitgegeven. Onverantwoord beleid schuift lasten door naar volgende generaties en dat is onacceptabel.

Verantwoord financieel beleid betekent niet stilstand. Investeren in wonen, economie en voorzieningen is nodig om ook in de toekomst voldoende inkomsten te genereren. Alleen zo blijft sociaal beleid betaalbaar.

Voor de komende jaren zien wij twee terreinen die grote investeringen vragen, namelijk verkeer en de vergrijzing. De grote maatschappelijk impact, die de vergrijzing gaat hebben, vraagt nu al om het maken van verantwoordelijke financiële keuzes. We moeten nu investeren om de maatschappelijke problemen op de termijn van tien tot vijftien jaar het hoofd te kunnen bieden.

Daarom vindt CDA Veere het op dit moment onverantwoord om als relatief kleine gemeente 50 tot 100 miljoen euro te investeren in een nieuwe middenweg door ons prachtige landschap. Een enorm bedrag, dat niet in verhouding staat tot onze financiële draagkracht. Het is bovendien een illusie te denken dat andere overheden, zoals het Waterschap of de Provincie, deze kosten voor ons zullen dragen; ook zij beschikken niet over onbeperkte middelen. Ook het laten meebetalen van grote vakantieparken zien wij niet als een realistische of wenselijke oplossing. Zulke bijdragen komen nooit zonder voorwaarden en kunnen leiden tot ongewenste tegenprestaties.

CDA Veere kiest daarom voor een verstandige, verantwoorde en betaalbare aanpak. Zie ook 4.3.

Onze CDA-plannen

- Geen grote investeringen in de omvang van een rondweg van 50 à 100 miljoen euro. Dit is onverantwoord financieel beleid.
- De lasten voor inwoners en ondernemers blijven relatief laag. Bij eventuele tekorten kijkt het CDA Veere eerst waar de gemeente zelf kan bezuinigen.
- Extra gemeentelijke kosten die gemaakt worden in verband met het toerisme betalen de toeristen.

5.3 Evenwichtige belastingen en heffingen

CDA Veere staat voor eerlijke belastingen en heffingen. De begroting van een gemeente is voor een groot deel afhankelijk van inkomsten van het Rijk. Voor die inkomsten dient de

gemeente een groot aantal basistaken uit te voeren. Veere heeft daarnaast veel inkomsten uit het toerisme.

Tegelijkertijd zijn de uitgaven die met toerisme te maken hebben, ook fors. Sommige mensen denken dat de gemeente rijk is vanwege het toerisme, maar dit is slechts gedeeltelijk waar. CDA Veere vindt in ieder geval dat zoveel mogelijk mensen dienen mee te genieten van de extra's die het toerisme kan bieden, zoals een hoog voorzieningenpeil (winkels, zwembad en openbaar vervoer) en indien mogelijk lagere gemeentelijke belastingen.

CDA Veere kiest ervoor lokale heffingen en belastingen eerlijk te verdelen. Toeristen en arbeidsmigranten maken gebruik van voorzieningen van een gemeente, denk aan zorg, wegen en openbare faciliteiten zoals toiletten en prullenbakken. Daarom heffen we verblijfsbelasting voor het houden van recreatief nachtverblijf (toeristenbelasting).

Gemeenten krijgen steeds meer taken met onvoldoende middelen vanuit het Rijk. Dat beperkt de lokale beleidsvrijheid. CDA Veere blijft zich inzetten voor structureel betere financiering van gemeenten, zodat lokaal bestuur ook daadwerkelijk kan sturen en keuzes kan maken.

5.4 Ontwikkeling OZB

CDA Veere wil de OZB relatief laag houden. Het raakt namelijk direct de koopkracht van gezinnen en huishoudens.

Onze CDA-plannen

- Belastingen voor inwoners en ondernemers blijven relatief laag.